

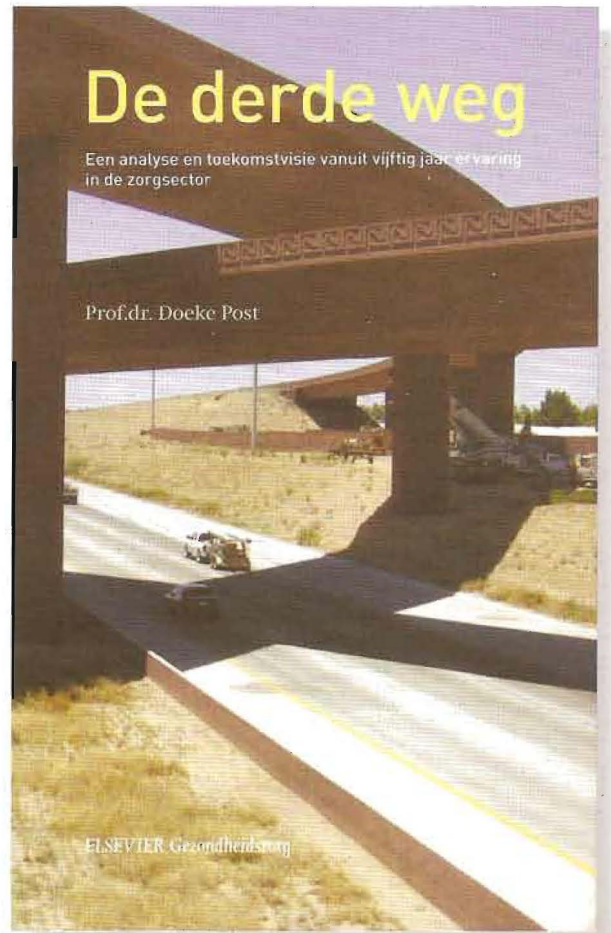
De toekomst van de zorg

Titel De derde weg
Auteur Doeke Post
Uitgever Elsevier
Prijs € 24,95

door Jan Steyaert, lector Fontys hogescholen

Iedereen heeft in de loop van zijn leven wel eens contact met de gezondheidszorg. Zo wacht mij een knieoperatie. Niets dramatisch, maar wel een mooie aanleiding om stil te staan bij heden, verleden en toekomst van de sector waaraan ik me overlever. En daarvoor is het boek van Doeke Post prima geschikt. De auteur heeft er een loopbaan van vijftig jaar in de zorgsector op zitten. Hij was vanuit verschillende perspectieven betrokken: als huisarts, adviserend geneeskundige, hoogleraar sociale geneeskunde en wetenschapper en adviseur van de Tweede Kamerfractie van het CDA. Bovendien was hij lid van drie staatscommissies die in de jaren '90 de fundamentele discussies over de gezondheidszorg in Nederland bepaalden. Eigenlijk zou iedereen met zo'n rijk gevulde loopbaan zo'n soort boek moeten schrijven. Het is geen biografie, maar Post kijkt wel sterk biografisch gekleurd naar een belangrijke sector.

Inhoudelijk combineert dit boek op krachtige wijze terug- en vooruitkijken. Dat doet Post zowel vanuit zijn ervaring als zijn boekenkast. We zien dan ook regelmatig verwijzingen naar oudere publicaties. Dat is echter geen indicatie van een auteur die niet meer mee is, maar een aanwijzing dat huidige debatten ook al in het verleden speelden. Twee thema's komen bovendien: hoe houden we de gezondheidszorg budgettair onder controle, en hoe zorgen we dat de kwaliteit zo goed mogelijk is. Post maakt

heel duidelijk dat dit hardnekkige thema's zijn die steeds opnieuw opduiken. Hij toont zich kritisch over de meest recente golf van 'reformitis' en de introductie van het marktdenken. Zijn standpunten lopen zelfs zeer expliciet parallel met die van de SP. De basis voor een duurzame zorgsector moet worden gevormd door solidariteit. Dat kan echter niet alleen in de vorm van professionele hulp, maar moet ook via *community care* gestalte krijgen. Als tweede bouwlaag is er accountability. Maar dan niet in de betekenis van bureaucratie, maar van verantwoordelijkheid nemen. Pas als derde bouwlaag komt de markt in beeld.

Dit goed gevulde boek raakt vele aspecten van de gezondheidszorg. Toch waren er een paar die mijn inziens meer aandacht verdienen. Dat begint al bij het slechts zijdelings aanstippen van de geweldige winst die we mede dankzij de gezondheidszorg bereiken: we leven langer, en ook langer in goede gezondheid. Helaas is deze gezondheids-winst erg ongelijk verdeeld over de bevolking.

Ook de opkomst van evidence-based practice krijgt weinig aandacht. En ten slotte valt het op, zeker omdat de auteur sterk betrokken is bij sociale geneeskunde, dat de relatie tussen gezondheidszorg en levensstijl nauwelijks aan bod komt. Dit gemis doet echter niets af aan de kwaliteit van de wel behandelde thema's. ■